

selâ şu son günlerde olduğu gibi. Geçen sene Nisanından beri üç, dört defa memleketimize film geldi. Fakat gelmesiyle beraber, bir kısmı mütehassıslara, hastanelere tahsis edilenlerden arta kalan filimler derhal ortadan kayboldu ve dolayısıyla halkın ihtiyacı, hastanelerin ihtiyacı tam mânasiyle sağlanamadı. Bugünkü röntgen filmi darlığını, sayın bakanların kısmen olsun, sözleriyle ikrar etmiş bulunuyorlar, arada bir gelen filimler, ateşten yanan çöle zaman zaman serpinti halinde yağın yağmura, geçici bir sağnağa benziyor, bunun çöle yapacağı tesir kadardır.

Heyeti Aliyenize röntgen filminin ehemmiyetinden uzun uzadıya bahsedecek değildim. En basit bir hasta dahi tetkikatının iyi şekilde olmasını istemekte ve hekimleri bu şekilde çalışmaya icbar etmektedir. Ve gayet tabii olarak röntgen filmi de bu şekil çalışmalara karşı eski seneler ihtiyacı kadar ithal edilirse de ihtiyaca cevap verememektedir, kâfi gelmemektedir.

On sene evvel büyük hastanelerde bir röntgen makinesi varken bu hastane, bilhassa üniversite hastanelerinin her kliniğinde röntgen laboratuvarları artmıştır. Ve eskiden klinik halinde çalışan bir hastane dahi dahiliye, hariciye, umumi kliniklerince bir, hattâ birkaç aded röntgen alınmak suretiyle bunların adedleri çoğalmaktadır ve dışardaki hekimler de teşhislerini kuvvetlendirmek için bu makinalardan istifade etmektedirler. Bu bakımdan verilen istatistikler eskiye nazaran mevdudu daha çok artmadığını gösterir.

Son zamanlarda ilmi terakkiler dolayısıyla hastalar, daha doğrusu hekimler teşhis için tek bir filmle iktifa etmemektedirler. Meselâ, bugün akciğer teşhisleri gayet genişlemiştir. Bundan 10 sene evveline nazaran akciğer için 17 - 18 aded film sarf edilmektedir. Safra kesesi, barsak, böbrek ve mide tetkikleri için aynı şekilde film sarfiyatı gayet fazla olmaktadır. Bu, ilmin en tabii bir tekâmülüdür. Bu bakımdan bunu sair istatistiklerle bir istihsal metaı gibi işte 82 bin kilo, 85 bin kilo, diye izah etmek yerinde olmaz. Eğer bu şekilde bir istatistik verilirse, ben şahsen memleketimiz hesabına bir hususa üzülürüm, demek ki memleketimizde ilmi bir tetkik, bir tekâmül yoktur. Halbuki bu böyle değildir.

Arkadaşlar, eskiden, gelen filimler bekletili-

yordu, fakat bugün için böyle bir şey yoktur. Film yokluğunun tevlihdettiği mahzurlar bilhassa hastalar bakımından çok mühimdir. Meselâ köyden şehre gelip film çekirmek isteyen hastalar film bulamamakta ve karaborsadan temin etmek mecburiyetinde kalmaktadır. Yakinen biliyorum, 10 film için 100 lira para ödemek mecburiyetinde kalmışlardır. Temas ettiğim bazı arkadaşlar bir hafta, on gün içerisinde muayenehanelerini kapamak mecburiyetinde kalacaklarını izah ettiler. Bilhassa kliniklerde çalışan arkadaşlara huzuru kalble çalışmalarının temin edilmesi lâzımdır. Bilhassa asistan bakımından bu çok mühimdir. Biliyorsunuz asistanlık ve talebelik muayyen bir sürede ilmi çalışmayı icabettirir. Günde 120 film çekilen bir hastanede şimdi günde 10 film çekilirse ve bu hastanede 10 asistan olursa bunlar tabii sabah-tan akşama kadar oturuyorlar demektir. İki üç sene süresi olan bir asistanın bir sene içinde altı ay film var çalışıyor, diğer altı ay çalışmıyor. Bu suretle onun zamanı da heba olmaktadır. Bulunması zorlaşan her şeyde olduğu gibi bu sahada da karaborsacılık almış yürümüştür. Gelen filimlerin dörtte biri hastane ve hekimlere intikal etmekte, diğer dörtte üçü de hususi elle-re intikal etmektedir. Bunlar da filimleri pahalı satmaktadır. Bunun için ithal işlerinin de düzenlenmesi lâzımdır. Bugün tıp sahasında röntgen filmi mevzuu pek mühimdir. Harbin topu, tüfeği ne ise tıp sahasının da filmi odur. Ümid ederim ki bu verilen izahlara göre memleketin röntgen filmine olan ihtiyacı tam mânasiyle göz önünde tutulur ve zaman zaman tahsisler yapılmaz. Meselâ, bittikten sonra ithal çareleri aranmaz da daha evvelde elde bulundurulur. Gayet tabii, fazla miktarda bulundurmanın mahzurları vrdır. Çünkü bozulan bir maddedir. Fakat bunun için lâzım olan para elde bulunur ve muayyen zamanlarda ithal hakkı verilirse ümid ediyorum ki memlekette sıkıntı çekilmez. Parası verilmiyor ve film de zamanında gelmediği için sıkıntılar çekiliyor, gayet tabii olarak da bundan memleket sağlığı zarar görüyor. Vatandaşlar perişan oluyor.

Film ithal eden kimseler üzerinde de durmak istiyorum. Bugün en basit bir inşaatta bile inşaat yapandan inşaat vesikası soruyoruz, sen hiç inşaat yaptın mı, bu hususta elinde vesikan var mı?